

Vrijdag 9 oktober 2026
Anatomiegebouw, Utrecht

OUDERE DELINQUENTEN OP HET SNIJVLAK VAN STRAF EN ZORG

Vergrijzing achter de tralies

Recente ontwikkelingen laten zien dat niet alleen het aantal, maar ook de ernst van delicten door ouderen toeneemt, waaronder gewelds- en zedendelicten. Bovendien is binnen de tbs-populatie sprake van duidelijke vergrijzing, met een groeiend aantal 65-plussers en beperkte uitstroom door een tekort aan passende vervolgvoorzieningen. Deze vergrijzing in detentie is niet alleen een demografische trend, maar betekent ook een verschuiving in de problematiek.

Criminaliteit onder ouderen hangt regelmatig samen met cognitieve achteruitgang, psychische aandoeningen en sociale kwetsbaarheid. Zowel het strafrecht als de zorg zijn hier nog onvoldoende op ingericht. De Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming stelde al in 2022 vast dat het groeiende aantal oudere gedetineerden vraagt om structurele aanpassingen binnen het gevangeniswezen. Gezondheidsproblemen en zorgbehoeften maken detentie voor deze groep extra kwetsbaar en onderstrepen de noodzaak van alternatieven voor vrijheidsbeneming. Ook wijst onderzoek uit dat in elk geval een deel van de groep tbs-ers beter geholpen zou zijn binnen forensisch-geriatrische zorgsettings, die echter zeer schaars zijn. De praktijk leert dat ministerie van Justitie en Veiligheid, forensische sector, GGz en VVT onvoldoende zijn voorbereid op de 'vergrijzing achter de tralies'.

Daarom dit symposium, dat de groeiende en complexe populatie oudere verdachten en veroordeelden centraal stelt, zowel vanuit wetenschappelijk als praktisch perspectief. U krijgt inzicht in hoe oudere delinquenten vastlopen tussen strafrecht, GGz en langdurige zorg. Daarbij is aandacht voor de invloed van levensgeschiedenis, psychiatrische problematiek en somatische klachten op gedrag en risico's. De dag biedt concrete handvatten voor betere omgang en zorg in detentie, met oog voor wet- en regelgeving, risicotaxatie en ethische dilemma's. De rode draad is de noodzaak van meer en betere samenwerking tussen juridische en zorgdomeinen, zodat we kunnen werken aan zowel maatschappelijke veiligheid als humane, passende zorg voor oudere gedetineerden.

Graag begroeten we u op 9 oktober a.s. in Utrecht!

*Prof.dr. Bas van Alphen, hoogleraar Klinische
ouderenpsychologie
Prof.dr. Robbert Jan Verkes, hoogleraar
Forensische psychiatrie*

Programma

Dagvoorzitter: Prof.dr. Robbert Jan Verkes, hoogleraar Forensische psychiatrie, psychiater

09.00 uur Registratie en ontvangst

09.30 uur Opening door de dagvoorzitter

09.35 uur **Ouder worden met karakter: over veroudering, persoonlijkheid en persoonlijkheidsstoornissen**
• Prof.dr. Bas van Alphen, hoogleraar Klinische ouderenpsychologie

10.00 uur **Kracht en kwetsbaarheid van het oudere brein**
• Prof.dr. André Aleman, hoogleraar Neurocognitie en mentale gezondheid

10.45 uur Pauze

11.10 uur **Ouderen in het strafrecht: de veranderende realiteit in gevangenissen en de forensische zorg**
• Louise Smalenburg, directeur Zorg en Behandeling PI Haaglanden

11.50 uur **Veroudering en langdurige zorg in de tbs-kliniek**
• Tijn Schellekens, klinisch psycholoog, hoofd Patiëntenzorg

12.30 uur Lunch

13.30 uur **Tussen zorg en straf: een klinische casuïstiekbespreking van een patiënt met dementie, een psychiatrische stoornis en ernstig delictgedrag**
• Marije van Willigenburg, klinisch psycholoog en pro Justitia rapporteur

14.00 uur **Van grijze haren naar grijze gebieden: Neuropsychologische diagnostiek en toerekeningsvatbaarheid**
• Dr. Frank Jonker, klinisch neuropsycholoog
• Thijs van de Kant, klinisch psycholoog

14.50 uur Pauze

15.15 uur **Vergrijzing in detentie vanuit internationaal perspectief**
• Peter Braun, psycholoog/psychotherapeut

15.45 uur **De aanpak van vergrijzing achter de tralies**
Paneldiscussie met o.a. Betty Brouns, psychiater (voorzitter Inhoudelijk Overleg TBS Nederland, directeur patiëntenzorg FPC Pompestichting) en diverse sprekers

16.30 uur Einde symposium

Inschrijven

U kunt zich inschrijven via de agenda op www.scem.nl.
Hier vindt u tevens de inschrijvoorwaarden.

Het inschrijfgeld bedraagt € 319

Sprekers en voorzitter

Prof.dr. André Aleman • hoogleraar Neurocognitie en mentale gezondheid, Maastricht University

Prof.dr. Bas van Alphen (congrescommissie) • hoogleraar klinische ouderenpsychologie Maastricht University, hoofd Topklinisch centrum voor ouderen met persoonlijkheidsstoornissen, Mondriaan Ouderen, Heerlen; bijzonder hoogleraar klinische ouderenpsychologie, Vrije Universiteit Brussel

Peter Braun • psycholoog/psychotherapeut, Heeze

Betty Brouns • psychiater, voorzitter Inhoudelijk Overleg TBS Nederland, directeur patiëntenzorg FPC Pompestichting, Nijmegen

Dr. Frank Jonker • klinisch neuropsycholoog, NIFP, Pieter Baan Centrum, Utrecht; GGZ Noord Holland Noord

Thijs van de Kant • klinisch psycholoog, NIFP, Pieter Baan Centrum; Praktijk Aurelius, Utrecht

Tijn Schellekens • klinisch psycholoog, hoofd Patiëntenzorg Van der Hoeven Kliniek; De Forensische Zorgspecialisten, Utrecht

Louise Smallenburg • directeur Zorg en Behandeling PI Haaglanden, (kinder- en jeugd)psychiater, promovenda, NIFP, Den Haag

Prof.dr. Robbert Jan Verkes (dagvoorzitter en congrescommissie) • hoogleraar Forensische psychiatrie, Radboudumc; psychiater, Pompestichting, Nijmegen

Marije van Willigenburg • klinisch psycholoog en pro Justitia rapporteur, NIFP

Doelgroep

Professionals betrokken bij de zorg voor oudere justitiabelen in VVT, forensische psychiatrie en gevangeniswezen, zoals SO's, ouderenpsychiaters en -psychologen, master- en gz-psychologen, klinisch (neuro)psychologen, psychotherapeuten, verpleegkundig specialisten, beleidsmakers en medewerkers bij DJI en Min. J&V, advocaten, staande en zittende magistratuur; andere belangstellenden van harte welkom.

Accreditatie

Aangevraagd bij ABC1, NVvP, FGzPt en VSR; bij voldoende belangstelling uit een discipline wordt aanvullende accreditatie overwogen.

Datum en locatie

Vrijdag 9 oktober 2026
Anatomiegebouw
Bekkerstraat 141
3572 SG Utrecht

Informatie

0345 - 57 66 42
scem@scem.nl
www.scem.nl

Voor alle bijeenkomsten

SCAN ME

